

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 270**3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Bölümünün Başlığı ile Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/658)**

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md. 18/101-1850/01978

7 . 3 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 6.3.1985 tarihinde kararlaştırılan «3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Bölümünün Başlığı ile Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Tasarının Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Turgut ÖZAL**Başbakan****GEREKÇE**

3065 sayılı Kanunda 13 üncü maddenin (a) bendi, «..... araçların inşası, tadili, onarımı ve bakımına dair teslim ve hizmetler» i istisna kapsamına almaktadır. İfade bu şekilde ön istisna uygulamasını hatırlatır niteliktedir. Yani inşa, tadil, bakım ve onarım faaliyetlerinde kullanılacak mal ve hizmet alımlarının istisna edildiği anlamını vermektedir. Oysa 3065 sayılı Kanunda müessese olarak ön istisna değil tam istisna usulü benimsenmiştir. Buna göre istisna edilmiş işlemlerin meydana getirilmesi ile ilgili mal ve hizmet alışları vergili olacak, bu vergi daha sonra mükellefe iade edilecektir. Tam istisna ve ön istisna uygulamaları birlikte yürütülemeyeceğinden (a) bendi metninin Kanundaki düzenleme amacını açık olarak ifade edecek şekilde değiştirilmesi öngörülmektedir.

3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (b) bendi «deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava işletmeleri tarafından yapılan hizmetler» i istisna kapsamına almaktadır. İstisnanın amacı bu araçların seyrüseferine dair bazı hizmetleri vergi dışında tutmaktır. Ancak bent hükmünün ifade edilmiş şekli, istisnanın sadece liman ve hava meydanları işletmeleri tarafından ifa edilen hizmetlerce münhasır olduğu intibahı uyandırmaktadır. Niteliği aynı olan hizmetlerin farklı kişi veya kuruluşlar tarafından ifa edilmesinin istisnanın kapsamı bakımından önem taşıması gerektiği açıktır. Bu bakımdan uygulamada tereddütlere yol açan ve bent hükmü ile getirilmesi düşünilen uygulamayı yeterince ifade etmeyen bendin değiştirilmesine gerek duyulmuştur.

Bilindiği üzere, petrol konusu Türkiye ekonomisi için büyük önem arz etmektedir. Petrol arama faaliyetlerinin çok büyük yatırımları gerektirmesi ve riskli oluşu bakımından Türkiye'de petrol arama faaliyetlerini yürüten T.P.A.O.₃ yanında yabancı sermayeye de alınan kararlarla bu sahada faaliyette bulunmaları izni verilmiş olup, petrol arama faaliyetlerinin hızlandırılması için teşvik edici tedbirler sağlanmıştır.

Petrol arama faaliyetini teşvik etmek amacıyla 6326 sayılı Petrol Kanununun 112 nci maddesi ile vergi muafiyeti getirilmiştir. Bunun yanı sıra, petrol ameliyesi için lüzumlu ithalatlarında; petrol hakkı sahibi şirketler, 83/6237 sayılı Kararname ile, her türlü ithalatta ithal değerinin % 2'si oranında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde kurulan «Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonuna» katılma payından muaf tutulmuştur.

Petrol aramalarının çok riskli yatırımlar olması ve bu yatırımların neticesinin bilinmemesi ve böyle yatırımlarda mutlaka teşvik unsurlarının göz önünde bulundurulması, ülkemizin petrol aramalarında yeni bir döneme girmiş olması sebebiyle petrol arama faaliyetlerine münhasır olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan hizmetler ve mal teslimlerinde 13 üncü maddeye eklenecek olan (c) bendi hükmü ile katma değer vergisinden istisna edilmesi sağlanabilecektir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/658

Karar No. : 103

22 . 3 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 6.3.1985 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen «3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Bölümünün Başlığı ile Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı», Komisyonumuzun 22.3.1985 tarihinde yaptığı 56 ncı birleşimde Hükümet temsilcilerinin de katılımıyla görüşüldü.

Bilindiği gibi, 3065 sayılı Kanun Türkiye Büyük Millet Meclisince 25.10.1984 tarihinde kabul edilmiş, Kanun Bakanlar Kurulu ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına verdiği yetkiler yayını tarihinde diğer hükümleri ise 1.1.1985 tarihinde yürürlüğe girmişti.

Getirilen tasarının gerekçesinde belirtildiği üzere; 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (a) bendinde yer alan hükmün, bir ön istisna uygulamasını hatırlatır nitelikte olduğu, oysa Kanunda müessese olarak tam istisna usulünün benimsendiği, bu sebeple her iki istisnanın birlikte yürütülmesinin zorlukları dikkate alınarak, (a) bendinin yeniden düzenlenmesi ihtiyacının ortaya çıktığı; yine anılan maddenin (b) bendinde uygulamada çıkan zorluklar göz önüne alınarak yeni düzenlemeye gidilmesinin gerektiği ifade edilmektedir.

Ayrıca, tasarıda, memleketimizin artan petrol ihtiyacına bir ölçüde yardımcı olabilmek düşüncesiyle Kanunun 13 üncü maddesine, 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümleri çerçevesinde ülkemizde petrol arama faaliyetlerinde bulunan şirketlere, arama faaliyetlerine münhasır olmak üzere Katma Değer Vergisinden muaf tutulmasını öngören yeni bir (c) bendi eklenmesi istenmektedir.

Komisyonunda söz alan üyeler; tasarı gerekçesinde yer alan hususlara katıldıklarını belirtmişler, ancak tasarı ile yeniden düzenlenen 3065 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin (a) bendindeki «Araçların teslimi» ile «Teslim ve hizmetler» ibarelerinin yanlış anlamalara sebep olabileceğine işaret ederek konuya açıklık getirilmesi üzerinde durmuşlardır. Yapılan açıklamalarda bu ifadelerden «inşa edilerek teslim» ile «mevcutların tadili, onarımı ve bakımı şeklindeki teslim ve hizmetlerin» anlaşılacağına işaret edilmiştir. Daha sonra tasarı ile gerekçesi üyelerce benimsenerek maddelerinin yürürlüğüne geçilmiş,

Tasarımın 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Metin Emiroğlu
Malatya

Başkanvekilli
Aycan Çakıroğulları
Denizli

Sözcü
Alaattin Fırat
Muş

Kâtip Üye
Kadir Demir
Konya

Ahmet Akgün Albayrak
Adana

Mehmet Deliceoğlu
Adryaman

Sururi Baykal
Ankara
Muhallifim.

Nabi Sabuncu
Aydın

M. Fenni İslimyeli
Balıkesir
İstisnalar Katma Değer Vergisi
sistemini zedeleyeceğinden
muhallifim.

N. Oğuzhan Artukoğlu
Burdur

İlhan Aşkın
Bursa

C. Tayyar Sadıklar
Çanakkale
(İmzada bulunamadı.)

İsmail Şengün
Denizli
Verginin dayandığı sistemi
zedelediği için muhallifim.

Ahmet Sarp
Diyarbakır
(İmzada bulunamadı.)

Mustafa Rifki Yaylalı
Erzurum

M. Hayri Osmanlıoğlu
Gaziantep
Muhallifim.

Özdemir Pehlivanoglu
İzmir

Erol Ağagil
Kırklareli
Muhallifim.

İsmet Ergül
Kırşehir

Ayhan Fırat
Malatya

Haydar Özalp
Niğde

Fehmi Memişoğlu
Rize
(İmzada bulunamadı)

Enver Özcan
Tokat
(İmzada bulunamadı.)

Ferit Melen
Van
Verginin dayandığı sistemi
zedelediği için muhallifim.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Bölümünün Başlığı ile Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun İkinci Kısımın İkinci Bölüm Başlığı ile 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Araçlar ve Petrol Aramalarında İstisna

«Araçlar ve petrol aramalarında istisna

Madde 13. — Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır.

a) İnşa edilen deniz, hava, ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçların teslimi ile tadili, onarımı ve bakımı şeklinde ortaya çıkan teslim ve hizmetler,

b) Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler,

c) 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümleri gereğince petrol arama faaliyetlerine münhasır olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan hizmetler ile mal teslimleri.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU METNİ

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Bölümünün Başlığı ile Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

6.3.1985

Başbakan

T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

C. Büyükbaş

Devlet Bakanı

A. Karaevli

İçişleri Bakanı

Y. Akbulut

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. V. Dinçerler

Ulaştırma Bakanı V.

A. K. Alptemoçin

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.

K. Oksay

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Adalet Bakanı

M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı

V. Halefoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

S. N. Türel

Devlet Bakanı

A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. T. Titz

Millî Savunma Bakanı

Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Kalemli

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. Taşçıoğlu